

Een prettig bericht.

De gemeenteraad heeft onlangs een nieuw programma ouderenhuisvesting 2019 – 2022 aangenomen. Daarin staan mooie plannen en de kans, dat die ook uitgevoerd worden is tamelijk groot. Over die kans zijn wij dus matig optimistisch. Daarover komen wij later in deze bijdrage terug. Eerst geven wij in grote lijnen aan hoe dit programma voor ons (de Amsterdamse 65 plussers) er uitziet.

Het is een gedegen stuk met een overzicht hoe de woonsituatie van Amsterdamse ouderen is en wat er gaat veranderen. Zo groeit het percentage ouderen van 12 % naar 16% in 2030. Dat geeft problemen, mede omdat het traditionele verzorgingshuis verdwijnt. Kortom: het woning-aanbod is nu al niet ingesteld op wat ouderen nodig hebben, maar zonder drastische maatregelen zouden in de toekomst nog veel meer ouderen geen passende huisvesting hebben.

In het vorige programma ouderenhuisvesting (van 2015) zijn al verschillende zaken op touw gezet en nu gaat de gemeente met kracht over tot voortzetting en komt ook met nieuwe voornemens. Er is meer geld beschikbaar en de nieuwbouw, onder meer voor ouderen met een smalle beurs levert op veel plaatsen in de stad passende woningen op. Via woningnet kunnen 65 plussers in veel gevallen met voorrang een geschikte woning vinden, maar er zijn nog altijd ook veel mensen, die heel lang en soms ook heel wanhopig moeten zoeken naar een geschikte woning. Die situatie wil de gemeente bestrijden. Er komt een verbeterd toewijzingsbeleid. En er komen via nieuwbouw meer woningen beschikbaar, maar dat neemt niet weg, dat er ook verkoop van woningen plaatsvindt. Sommige woningbouwverenigingen verkopen woningen die heel geschikt zijn voor ouderen. Hoe de gemeente deze verkoop, die veelal in strijd is met eerdere afspraken echt gaat stoppen is niet duidelijk, maar de gemeente is daar wel mee bezig.....

De gemeente wil ook, dat, nu de traditionele verzorgingshuizen in snel tempo (moeten) verdwijnen er voor de leegkomende gebouwen in de eerste plaats gezocht gaat worden naar huisvestingsvormen die wel 'van deze tijd zijn'. Er is een overleg met de eigenaren van die gebouwen en zodoende hoopt de gemeente bij voorrang die gebouwen, die nog beschikbaar zijn, te behouden voor het huisvesten van ouderen.

Kortom: er is door het ambtelijk apparaat veel studie verricht en er is ook met vertegenwoordigers uit de diverse organisaties om de tafel gezeten. Het resultaat mag er zijn, maar de problemen zijn nog lang niet (allemaal) opgelost.

Hoe willen ouderen (in de toekomst) wonen? In het programma is een indeling gemaakt.

- A. Individueel wonen in de bestaande stad
- B. Wonen in zorghuisvesting nieuwe stijl
- C. Geclusterd zelfstandig wonen

- A. Het aantal ouderen dat in de 'eigen wijk' woont en niet aan verhuizen denkt is heel groot. Onder hen neemt (omdat de verzorgingshuizen geen nieuwe permanente bewoners meer opnemen), het aantal, dat zich eigenlijk niet goed meer kan redden fors toe. Vereenzaming en verwaarlozing dreigt. Maar er zijn ook veel (heel) oude bewoners van categorie A die 'passend wonen'. en eventueel met steun vanuit de WMO of van familie en vrienden een gelukkige oudedag hebben.

De gemeente wil vooral voor hen, die een laag, of middeninkomen hebben en die wel dringend een andere woning zoeken, ondersteunen. Nieuw is, dat in de nieuwbouw ouderen met een middenhuur tot zo'n 1000 euro per maand in veel gevallen beschermd worden tegen woekerhuurverhogingen. De verhuurder tekent namelijk bij de erfpachtovereenkomst een verklaring dat de 65 jarige (of oudere) huurder in de eerste 25 jaar ongeveer dezelfde

huur kan blijven betalen. Voor wie in de sociale sector verhuist, is een woekerhuur geen gevaar, want daar is de huurbescherming al jaren goed geregeld.

- B. Amsterdamse ouderen die vrij veel zorg nodig hebben, maar niet in aanmerking kunnen komen voor een plaats in een verpleeghuis, kunnen zich melden voor wonen met zorg. De gemeente voert de regie over de transformatie van een vrij groot aantal ex-verzorgingshuizen. De 'verzorging oude stijl' maakt in zo'n gebouw plaats voor nieuwe vormen. De gemeente wil zodoende het behoud van voldoende ouderenzorg bevorderen en dat combineren met het realiseren van zelfstandige (kleine) woningen. Daarbij wordt ook gestreefd naar een aanbod van maatschappelijke voorzieningen in (of bij) het gebouw 'voor de gehele buurt'.
- C. Geclusterd zelfstandig wonen neemt in Amsterdam aan betekenis toe. Het zijn soms 'nieuwe hofjes' uitsluitend voor ouderen, maar er zijn er ook voor 'alle leeftijden'. De gemeente is bereid deze woonvorm te ondersteunen. Dat bleek ook onlangs op een door onze Ouderen Adviesraad in Oost georganiseerde bijeenkomst. Een groep Turkse vrouwen ging meteen aan de slag. In ons stadsdeel zijn al wel een tiental van deze initiatieven gerealiseerd of in oprichting. Het betreft dan woongroepen die van een woningcorporatie een welomschreven aantal zelfstandige woningen huren en veelal ook een aantal activiteiten organiseren. Ook zijn er bewoners die gezamenlijk een complex koopwoningen (gaan) beheren of dat samen doen met huurders. Het is duidelijk dat deze geclusterde woonvormen tot de verbeelding spreken. Voor ouderen, die graag met elkaar goede buurtgenoten willen zijn is het opzetten van zo'n woonvorm een goede invulling van de tijd die na je 66 ste beschikbaar is.... De gemeente is ook enthousiast en is van plan om in een beleidsnotitie 'geclusterd zelfstandig wonen ouderen' nader beleid uit te stippelen. Daarbij worden de ruimten die nodig zijn voor maatschappelijke voorzieningen niet vergeten.

Het programma ouderenhuisvesting is geplaatst te midden van het andere beleid. Zo sluit het aan op zo'n 8 tal thema's die in 'Age Friendly cities' aan de orde zijn. Dit internationale programma valt onder de wethouder 'ouderen' en bestrijkt naast 'wonen' ook 'mobiliteit', 'zorg', 'ruimtelijke ordening', etc.. Die samenwerking en afstemming is prima, maar men moet zich blijven realiseren, dat de meeste ouderen graag als zelfstandige mensen hun eigen keuzes maken. Waar en hoe je wilt wonen mag niet opgedrongen worden. Niet iedereen wil geclusterd gaan wonen. Soms is het (liefst met subsidie) aanbrenge van een traplift de beste oplossing...

Het programma is voor de publicatie gedrukt werd met een groot aantal ouderen, zorgaanbieders, verhuurders etc. besproken. Dat heeft de samenwerking en het begrip voor elkaars standpunten bevorderd. De vraag waarom ouderen die een sociale huurwoning hebben in de particuliere voorraad, geen gebruik kunnen maken van de Amsterdamse verhuisregelingen is aan ons uitgelegd. Hierdoor is er nu begrip voor het voortduren van deze ongelijkheid. Dat bij de prioriteiten wordt aangekondigd dat er onderzocht zal worden of, en onder welke voorwaarden, de verhuisregelingen kunnen worden uitgebreid naar de sociale woningvoorraad van particuliere verhuurders, stemt ons hoopvol.....

Tenslotte .

Het programma ouderenhuisvesting was al verouderd toen het behandeld werd. Er is nu (begin 2019) een financieel probleem. De stad heeft te lang te zwaar verkeer toegelaten waardoor veel kades en bruggen dringend groot onderhoud behoeven. Het is voorspelbaar dat de wethouder Wonen en Bouwen daarom (ook) een krappere budget krijgt. Daar komt bij, dat in de bouw de aannemers hoge prijzen vragen. Vanuit het Netwerk Ouderen Advies Raden (NOAR) hebben wij desondanks voorgesteld niet alleen het programma voor ouderen, maar ook die voor andere

woningzoekenden zonder vertraging te gaan uitvoeren. Wij vroegen aan de gemeente om een woningbouwfonds op te zetten. Wie spaargeld heeft zou dat van de bank kunnen halen en kunnen storten in dat speciale fonds met dezelfde (lage) rente. Wij denken, dat veel Amsterdammers de woningbouw in onze stad wel willen ondersteunen..... Dat geld en dus die woningen komen er !